

Tomasulov algoritam

Hardversko odmotavanje petlji

Hw odmotavanje petlje

* Prava snaga eliminisanja WAW i WAR hazarda kroz dinamičko preimenovanje registara najbolje se može videti na pimeru izvršenja petlje

➤ loop:	LD	F0, 0(R1)
➤	MULD	F4, F0, F2
➤	SD	F4, 0(R1)
➤	SUBI	R1, R1, #8
➤	BNEZ	R1, Loop

* Ako je predvidajanje da će se grananje obaviti, korišćenje RS će omogućiti da se više iteracija petlje izvršava jednovremeno

* ovo se postiže bez promene koda

- u suštini petlja se dinamički odmotava uz pomoć hw korišćenjem RS koje deluju kao dodatni registri

Usvajamo sledeće

- * množenje traje 4 clk.
- * prva load traje 8 clocks (recimo zbog keš promašaja)
- * druga load traje 4 clocks (pogodak).
- * inicijalno $R_1 = 80$.
- * branch je predvidjen kao taken (obavlja se).
- * posmatramo izvršenje prve dve iteracije

Loop primer

Instruction status:

Instruction status:					Exec Write			
ITER	Instruction	j	k	Issue	CompResult	Busy	Addr	Fu
1	LD	F0	0	R1		Load1	No	
1	MULTD	F4	F0	F2		Load2	No	
1	SD	F4	0	R1		Load3	No	
2	LD	F0	0	R1		Store1	No	
2	MULTD	F4	F0	F2		Store2	No	
2	SD	F4	0	R1		Store3	No	

Reservation Stations:

Observation Stations:			<i>S1</i>	<i>S2</i>	<i>RS</i>	Code:				
<i>Time</i>	<i>Name</i>	<i>Busy</i>	<i>Op</i>	<i>Vj</i>	<i>Vk</i>	<i>Qj</i>	<i>Qk</i>			
	Add1	No					LD	F0	0	R1
	Add2	No					MULTD	F4	F0	F2
	Add3	No					SD	F4	0	R1
	Mult1	No					SUBI	R1	R1	#8
	Mult2	No					BNEZ	R1	Loop	

Register result status

Loop primer Cycle 1

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	Load1	Yes	80
1	MULTD	F4	F0	F2		Load2	No	
1	SD	F4	0	R1		Load3	No	
2	LD	F0	0	R1		Store1	No	
2	MULTD	F4	F0	F2		Store2	No	
2	SD	F4	0	R1		Store3	No	

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	No					SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
1	80	Fu	Load1							

Prva load izdata

Loop primer Cycle 2

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	Load1	Yes	80
1	MULTD	F4	F0	F2	2	Load2	No	
1	SD	F4	0	R1		Load3	No	
2	LD	F0	0	R1		Store1	No	
2	MULTD	F4	F0	F2		Store2	No	
2	SD	F4	0	R1		Store3	No	

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load1	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
2	80	Fu	Load1	Mult1						

MULTD izdata

Loop primer Cycle 3

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	Load1	Yes	80
1	MULTD	F4	F0	F2	2	Load2	No	
1	SD	F4	0	R1	3	Load3	No	
2	LD	F0	0	R1		Store1	Yes	80
2	MULTD	F4	F0	F2		Store2	No	
2	SD	F4	0	R1		Store3	No	

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:	
				Vj	Vk	Qj		
	Add1	No					LD	F0 0 R1
	Add2	No					MULTD	F4 F0 F2
	Add3	No					SD	F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd				SUBI	R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ	R1 Loop

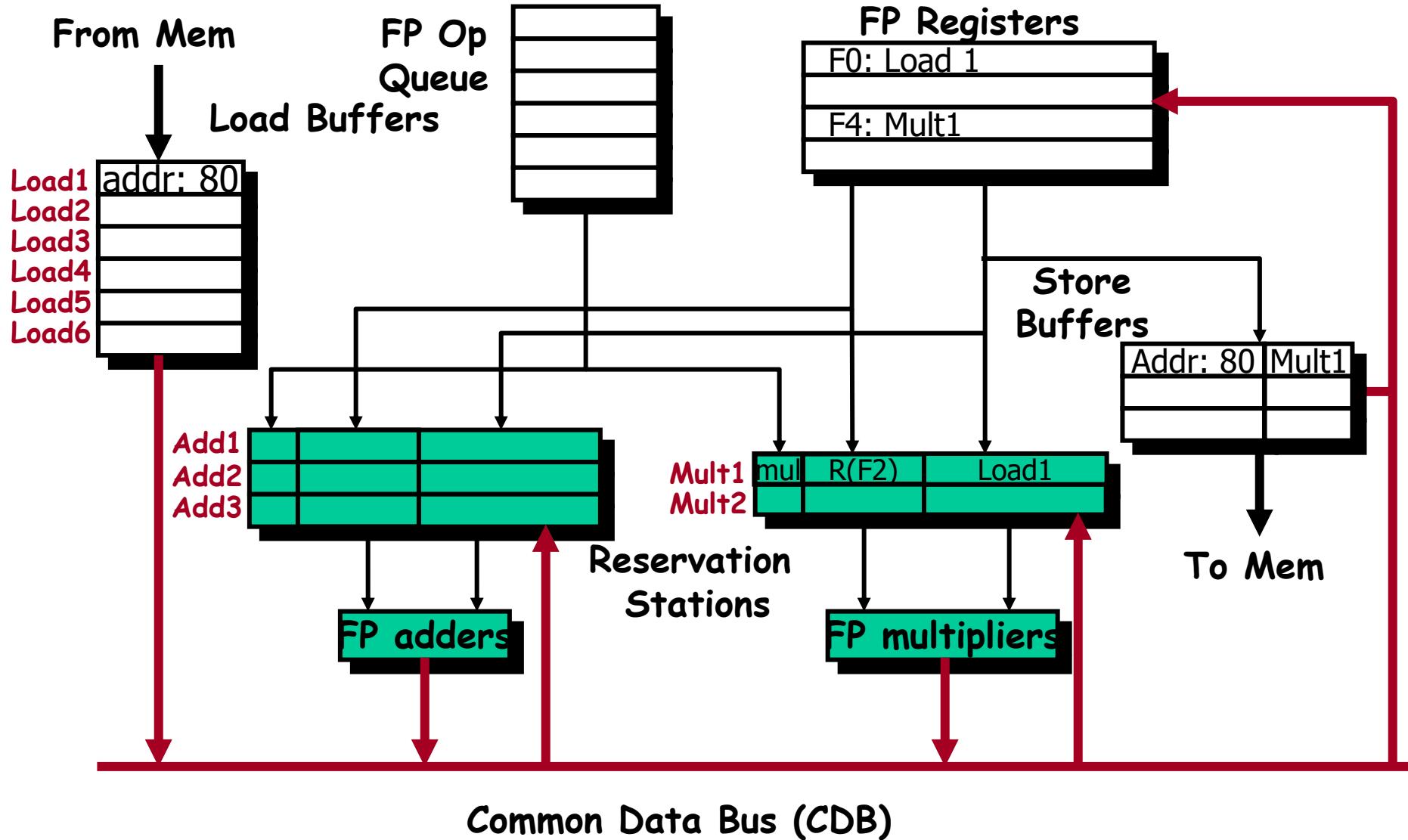
Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
3	80	Fu	Load1		Mult1					

* Izdata je SD

* implicitno preimenovanje: u MULT1 ne figurišu imena registara

Šta to fizički značí?

Loop primer Cycle 4

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	Load1	Yes	80
1	MULTD	F4	F0	F2	2	Load2	No	
1	SD	F4	0	R1	3	Load3	No	
2	LD	F0	0	R1		Store1	Yes	80
2	MULTD	F4	F0	F2		Store2	No	Mult1
2	SD	F4	0	R1		Store3	No	

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load1	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
4	80	Fu	Load1		Mult1					

* izdavanje SUBI Instrukcije

Loop primer Cycle 5

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	Load1	Yes	80
1	MULTD	F4	F0	F2	2	Load2	No	
1	SD	F4	0	R1	3	Load3	No	
2	LD	F0	0	R1		Store1	Yes	80
2	MULTD	F4	F0	F2		Store2	No	Mult1
2	SD	F4	0	R1		Store3	No	

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load1	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
5	72	Fu	Load1		Mult1					

* i, BNEZ instrukcije

Loop primer Cycle 6

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	Load1	Yes	80
1	MULTD	F4	F0	F2	2	Load2	Yes	72
1	SD	F4	0	R1	3	Load3	No	
2	LD	F0	0	R1	6	Store1	Yes	80
2	MULTD	F4	F0	F2		Store2	No	Mult1
2	SD	F4	0	R1		Store3	No	

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1 ←
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load1	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
6	72	Fu	Load2		Mult1					

- * Izdaje se sledeća LD; u F0 se nikad ne upiše rezultat Load1 sa lokacije 80

Loop Example Cycle 7

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	Load1	Yes	80
1	MULTD	F4	F0	F2	2	Load2	Yes	72
1	SD	F4	0	R1	3	Load3	No	
2	LD	F0	0	R1	6	Store1	Yes	80
2	MULTD	F4	F0	F2	7	Store2	No	Mult1
2	SD	F4	0	R1		Store3	No	

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd	R(F2)	Load1		SUBI R1 R1 #8
	Mult2	Yes	Multd	R(F2)	Load2		BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
7	72	Fu	Load2		Mult2					

- Izadje se i druga MULTD; Registarski fajl potpuno izolovan od iteracije 1 (u F0 se nikad ne upiše rezultat Load1, u F4 se nikad ne upiše rezultat MUL1)

Loop Example Cycle 8

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	Load1	Yes	80
1	MULTD	F4	F0	F2	2	Load2	Yes	72
1	SD	F4	0	R1	3	Load3	No	
2	LD	F0	0	R1	6	Store1	Yes	80
2	MULTD	F4	F0	F2	7	Store2	Yes	72
2	SD	F4	0	R1	8	Store3	No	

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load1	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	Yes	Multd		R(F2)	Load2	BNEZ R1 Loop

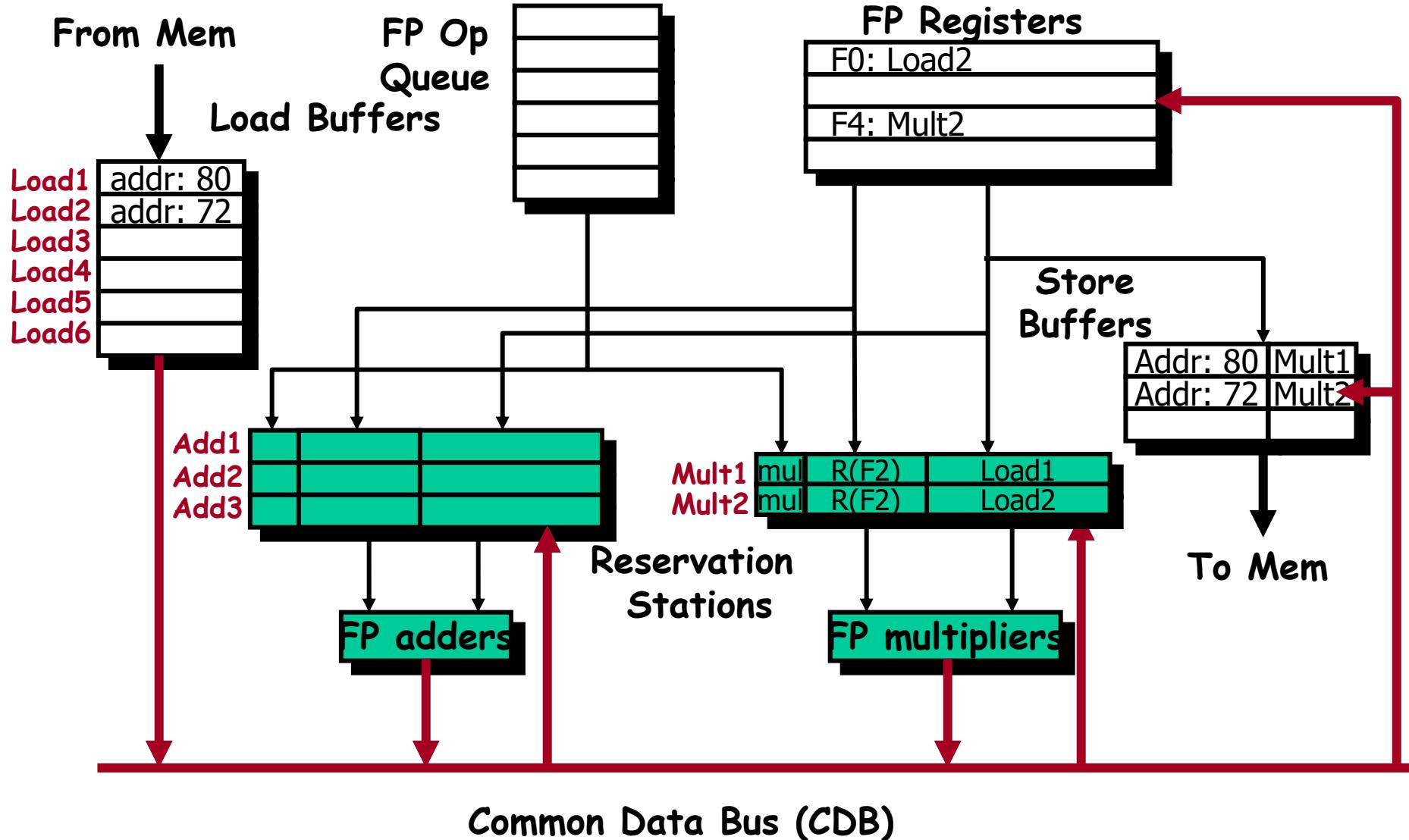
Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
8	72	Fu	Load2		Mult2					

* Izdata je i druga SD; prva i druga iteracija se potpuno preklapaju

Šta to fizički znači?

Loop primer Cycle 9

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write		Busy	Addr	Fu
				Issue	CompResult			
1	LD	F0	0	R1	1	9	Load1	Yes 80
1	MULTD	F4	F0	F2	2		Load2	Yes 72
1	SD	F4	0	R1	3		Load3	No
2	LD	F0	0	R1	6		Store1	Yes 80 Mult1
2	MULTD	F4	F0	F2	7		Store2	Yes 72 Mult2
2	SD	F4	0	R1	8		Store3	No

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1 S2 RS			Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load1	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	Yes	Multd		R(F2)	Load2	BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
9	72	Fu	Load2		Mult2					

- * Load1 okončana: ko čeka na rezultat?
- * izdavanje SUBI

Loop primer Cycle 10

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2			Load2	Yes 72
1	SD	F4	0	R1	3			Load3	No
2	LD	F0	0	R1	6	10		Store1	Yes 80 Mult1
2	MULTD	F4	F0	F2	7			Store2	Yes 72 Mult2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	No

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1 S2 RS			Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
4	Mult1	Yes	Multd M[80]	R(F2)			SUBI R1 R1 #8
	Mult2	Yes	Multd		R(F2)	Load2	BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
10	64	Fu	Load2		Mult2					

* Load2 okončana: ko čeka rezultat?

* izdavanje BNEZ

Loop primer Cycle 11

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2			Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3			Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	Yes 80 Mult1
2	MULTD	F4	F0	F2	7			Store2	Yes 72 Mult2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	No

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
3	Mult1	Yes	Multd M[80] R(F2)				SUBI R1 R1 #8
4	Mult2	Yes	Multd M[72] R(F2)				BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
11	64	Fu	Load3		Mult2					

* sledeća load u sekvenci (iz treće iteracije)

Loop Example Cycle 12

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2			Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3			Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	Yes 80 Mult1
2	MULTD	F4	F0	F2	7			Store2	Yes 72 Mult2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	No

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
2	Mult1	Yes	Multd M[80] R(F2)				SUBI R1 R1 #8
3	Mult2	Yes	Multd M[72] R(F2)				BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
12	64	Fu	Load3		Mult2					

* zašto se ne izdaje treća MULD?

Loop Example Cycle 13

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2			Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3			Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	Yes 80 Mult1
2	MULTD	F4	F0	F2	7			Store2	Yes 72 Mult2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	No

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2 ←
	Add3	No					SD F4 0 R1
1	Mult1	Yes	Multd M[80] R(F2)				SUBI R1 R1 #8
2	Mult2	Yes	Multd M[72] R(F2)				BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
13	64	Fu	Load3		Mult2					

Mult1 i Mult2 su još aktivne. Zašto se ne izdaje treća SD?

Loop primer Cycle 14

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2	14		Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3			Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	Yes 80 Mult1
2	MULTD	F4	F0	F2	7			Store2	Yes 72 Mult2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	No

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
0	Mult1	Yes	Multd M[80] R(F2)				SUBI R1 R1 #8
1	Mult2	Yes	Multd M[72] R(F2)				BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
14	64	Fu	Load3		Mult2					

* Mult1 okončana. ko čeka?

Loop primer Cycle 15

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2	14	15	Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3			Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	Yes 80 [80]*R2
2	MULTD	F4	F0	F2	7	15		Store2	Yes 72 Mult2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	No

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	RS			Code:
				S1	S2	RS	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	No					SUBI R1 R1 #8
0	Mult2	Yes	Multd	M[72]	R(F2)		BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
15	64	Fu	Load3		Mult2					

- * Mult1 slobodna;
- * Mult2 okončana. ko čeka?

Loop primer Cycle 16

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2	14	15	Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3			Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	Yes 80 [80]*R2
2	MULTD	F4	F0	F2	7	15	16	Store2	Yes 72 [72]*R2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	No

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2 ←
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load3	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
16	64	Fu	Load3		Mult1					

*MULTD iz treće iteracije se izdaje (FU Mult1 aktivna)

Loop primer Cycle 17

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2	14	15	Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3			Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	Yes 80 [80]*R2
2	MULTD	F4	F0	F2	7	15	16	Store2	Yes 72 [72]*R2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	Yes 64 Mult1

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1 ←
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load3	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
17	64	Fu	Load3		Mult1					

Izdaje se treća SD

Loop primer Cycle 18

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2	14	15	Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3	18		Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	Yes 80 [80]*R2
2	MULTD	F4	F0	F2	7	15	16	Store2	Yes 72 [72]*R2
2	SD	F4	0	R1	8			Store3	Yes 64 Mult1

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load3	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
18	64	Fu	Load3		Mult1					

Loop primer Cycle 19

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2	14	15	Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3	18	19	Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	No
2	MULTD	F4	F0	F2	7	15	16	Store2	Yes 72 [72]*R2
2	SD	F4	0	R1	8	19		Store3	Yes 64 Mult1

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load3	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
19	64	Fu	Load3		Mult1					

Loop primer Cycle 20

Instruction status:

ITER	Instruction	j	k	Exec Write			Busy	Addr	Fu
				Issue	Comp	Result			
1	LD	F0	0	R1	1	9	10	Load1	No
1	MULTD	F4	F0	F2	2	14	15	Load2	No
1	SD	F4	0	R1	3	18	19	Load3	Yes 64
2	LD	F0	0	R1	6	10	11	Store1	No
2	MULTD	F4	F0	F2	7	15	16	Store2	No
2	SD	F4	0	R1	8	19	20	Store3	Yes 64 Mult1

Reservation Stations:

Time	Name	Busy	Op	S1	S2	RS	Code:
				Vj	Vk	Qj	
	Add1	No					LD F0 0 R1
	Add2	No					MULTD F4 F0 F2
	Add3	No					SD F4 0 R1
	Mult1	Yes	Multd		R(F2)	Load3	SUBI R1 R1 #8
	Mult2	No					BNEZ R1 Loop

Register result status

Clock	R1	F0	F2	F4	F6	F8	F10	F12	...	F30
20	64	Fu	Load3		Mult1					

Ponovo imamo izdavanje po redosledu, izvršenje i okončanje van redosleda pribavljanja

Zašto Tomasulo može da preklapa iteracije petlje?

* Preimenovanje registara

- Različite iteracije koriste različite fizičke destinacije za registre (dinamičko odmotavanje petlje)
- imena registara zamjenjena imenima RS koje generišu rezultat
- efektivno povećava veličinu registarskog fajla

Superskalarni i VLIW procesori

Ciljevi SS i VLIW

- * Tehnika odmotavanja petlje ima za cilj da poveća količinu raspoloživog ILP-a
- * Scoreboard i Tomasulo tehnike imaju za cilj da postignu idealni CPI od 1inst/clk
- * BPB i BTB imaju zacilj da redukuju kašnjenje uzrokovano naredbama grananja
- * CPI ne može biti <1 ako se pribavlja i izdaje jedna instrukcija u clk ciklusu
- * Da bi se CPI dalje redukovao potrebno je pribaviti i izdati više od jedne instrukcije u jednom clk ciklusu.
 - Rad superskalarnih (SS) i VLIW (Very Long Instruction Word) procesora se zasniva na ovoj ideji

SS i VLIW

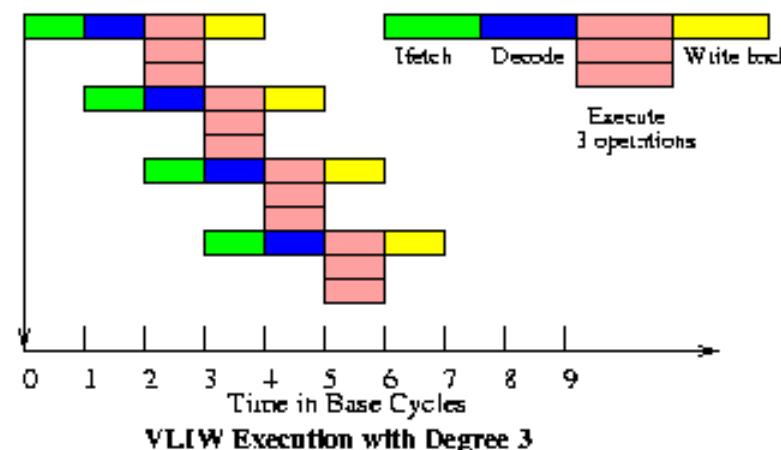
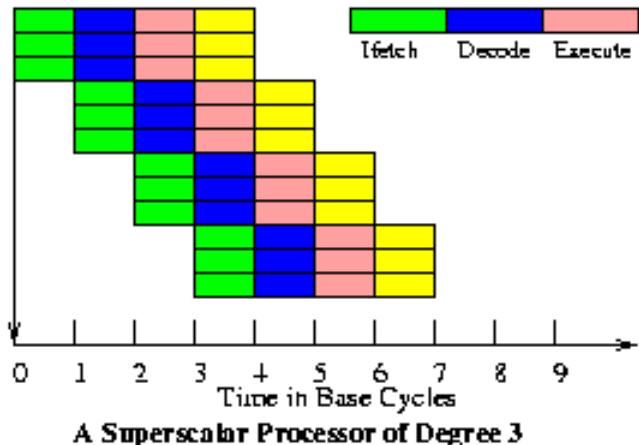
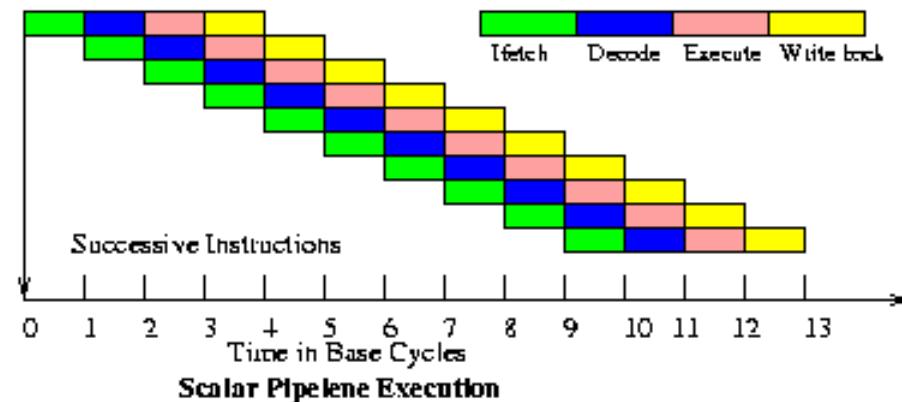
* SS procesori mogu da izdaju različit broj instrukcija po clk ciklusu

- Kod tipičnog SS procesora hw može da izda od 1 do 8 instrukcija u jednom clk ciklusu (u zavisnosti od raspoloživog ILP-a)
- SS procesori mogu da koriste statičko planiranje izvršenja instrukcija (uz pomoć kompjdera) ili dinamičko zasnovano na Sc tehnici i Tomasulovom algoritmu
 - IBM PowerPC, Sun UltraSparc, DEC Alpha, HP 8000, MIPS 10000, AMD K5

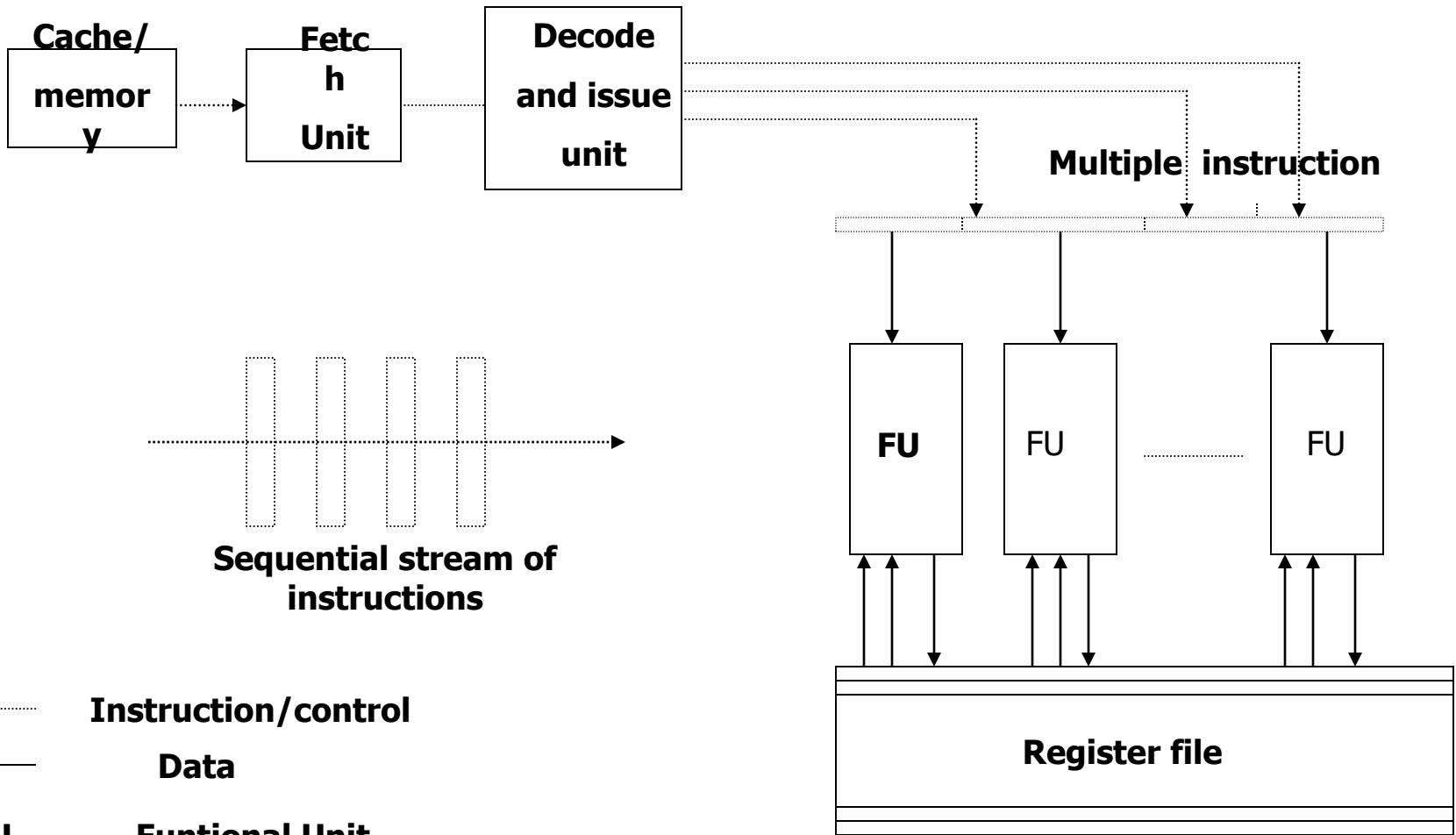
* VLIW (zovu se još i EPIC – Explicitly Parallel Instruction Computer) izdaje fiksni broj instrukcija koje su formatirane kao jedna velika instrukcija ili kao fiksni instrukcioni paket. (parallelne instrukcije su grupisane u blokove)

- VLIW su po definiciji sa statičkim planiranjem izvršenja instrukcija
 - Intel Itanium

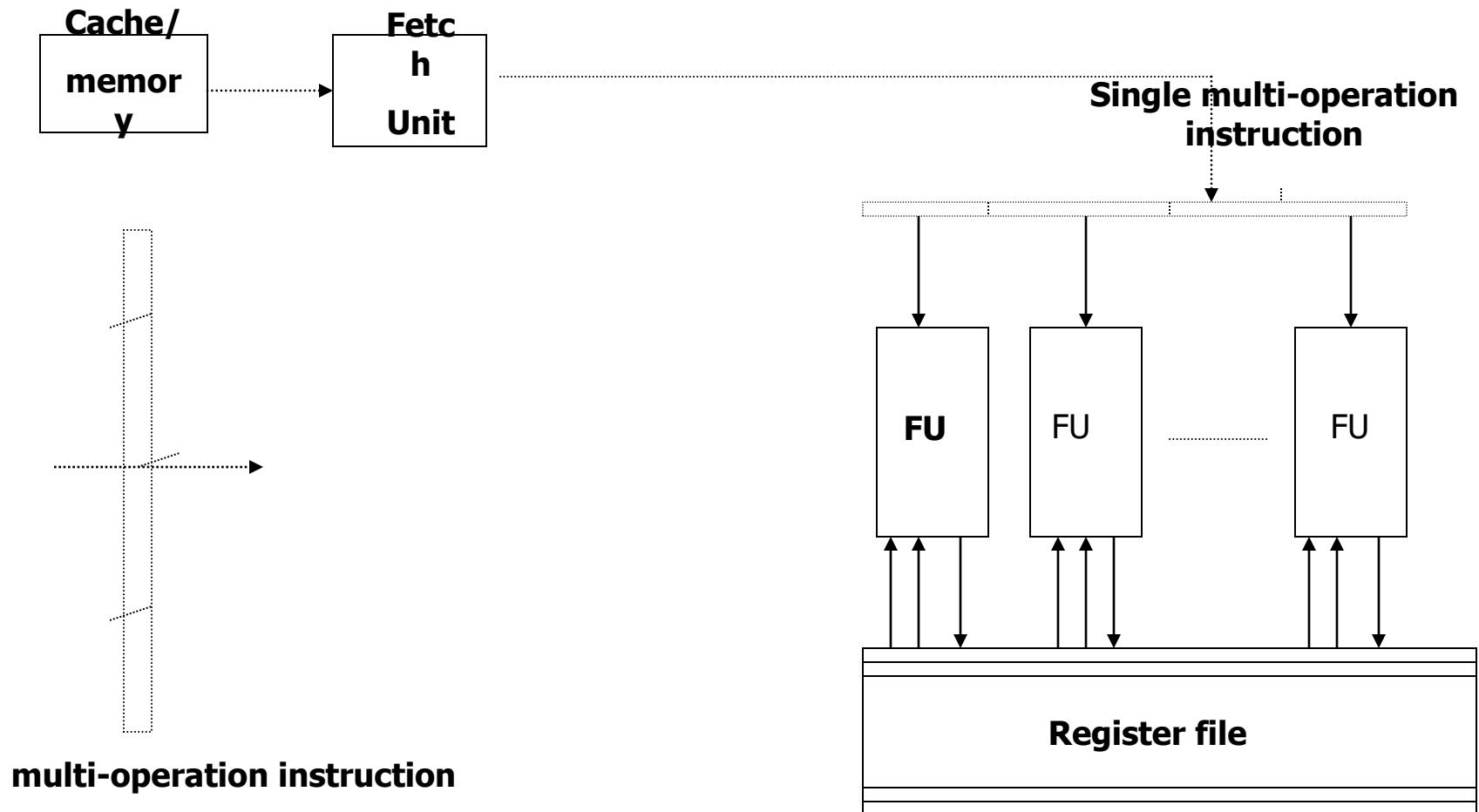
Superskalarni i VLIW procesori

Superskalarni procesori

VLIW procesori

SS primer

Loop: LD F0, 0 (R1)
ADDD F4, F0, F2
SD 0 (R1), F4
SUBI R1, R1, #8
BNEZ R1, Loop

Instrukcija koja generiše rezultат	Instrukcija koja koristi rezultat	Latentnost u Clk
FP ALU operacija	druga FP ALU operacija	3
FP ALU operacija	Store double (SD)	2
Load double (LD)	FP ALU operacija	1
Load double (LD)	Store double (SD)	0

Latencije FP operacija

SS primer

- * Instrukcije koje se mogu jednovremeno izdavati moraju biti nezavisne
- * U toku jednog clk ciklusa samo jedno obraćanje memoriji je moguće
 - Ako neka instrukcija u nizu zavisi od neke prethodne ili ne zadovoljava kriterijum za izdavanje, samo instrukcije koje joj prethode biće izdate
- * PRIMER: izdavanje dve instrukcije
 - Prva: Jedna load/store/branch/integer-ALU op.
 - Druga: Jedna floating-point op.
 - Uvek je prva instrukcija u paru Integer instrukcija
 - Druga instrukcija se može izdati samo ako se prva može izdati
 - Izdavanje Integer instrukcije paralelno sa FP operacijom je mnogo manje zahtevno od izdavanja dve proizvoljne instrukcije – koriste različite funkcionalne jedinice i različite skupove registara (problem može da nastupi ako su u pitanju load i store u FP registe)

SS primer

- * Latentnost load je 1 clk, pa se kod SS procesora rezultat load ne može koristiti u istom i narednom clk ciklusu (tj. u naredne 3 instrukcije)
- * Kašnjenje za branch takođe može biti 3 instrukcije, jer branch mora biti prva u paru
- * Za odabrani primer potrebno je 5 puta odmotati petlju da bi se izbeglo zaustavljanje protočnog sistema kod SS procesora (kod skalarnog - 4 puta)

Instruction type	Pipe stages						
Integer instruction	IF	ID	EX	MEM	WB		
FP instruction	IF	ID	EX	MEM	WB		
Integer instruction	IF	ID	EX	MEM	WB		
FP instruction	IF	ID	EX	MEM	WB		
Integer instruction		IF	ID	EX	MEM	WB	
FP instruction		IF	ID	EX	MEM	WB	
Integer instruction			IF	ID	EX	MEM	WB
FP instruction			IF	ID	EX	MEM	WB

FIGURE 4.26 Superscalar pipeline in operation.

Odmotavanje petlje koje minimizira zastoje kod skalarnog procesora

1	Loop:	LD F0 , 0 (R1)	LD to ADDD: 1 Cycle
2		LD F6 , -8 (R1)	ADDD to SD: 2 Cycles
3		LD F10 , -16 (R1)	
4		LD F14 , -24 (R1)	
5		ADDD F4 , F0 , F2	
6		ADDD F8 , F6 , F2	
7		ADDD F12 , F10 , F2	
8		ADDD F16 , F14 , F2	
9		SD 0 (R1) , F4	
10		SD -8 (R1) , F8	
12		SUBI R1 , R1 , #32	
11		SD 16 (R1) , F12	
13		BNEZ R1 , LOOP	
14		SD 8 (R1) , F16	

14 clk ciklusa, ili 3.5 po iteraciji

Superskalarno izvršenje

	<i>Integer instruction</i>	<i>FP instruction</i>	<i>Clock cycle</i>
Loop:	LD F0,0(R1)		1
	LD F6,-8(R1)		2
	LD F10,-16(R1)	ADDD F4,F0,F2	3
	LD F14,-24(R1)	ADDD F8,F6,F2	4
	LD F18,-32(R1)	ADDD F12,F10,F2	5
	SD 0(R1),F4	ADDD F16,F14,F2	6
	SD -8(R1),F8	ADDD F20,F18,F2	7
	SD -16(R1),F12		8
	SUBI R1,R1,#40		10
	SD 16(R1),F16		9
	BNEZ R1,LOOP		11
	SD 8(R1),F20		12

* 12 clk, ili 2.4 clk po iteraciji

Primeri nekih SS procesora

* PowerPC 604

- six independent execution units:
 - Branch execution unit
 - Load/Store unit
 - 3 Integer units
 - Floating-point unit
- in-order issue
- register renaming

* Power PC 620

- provides in addition to the 604 out-of-order issue

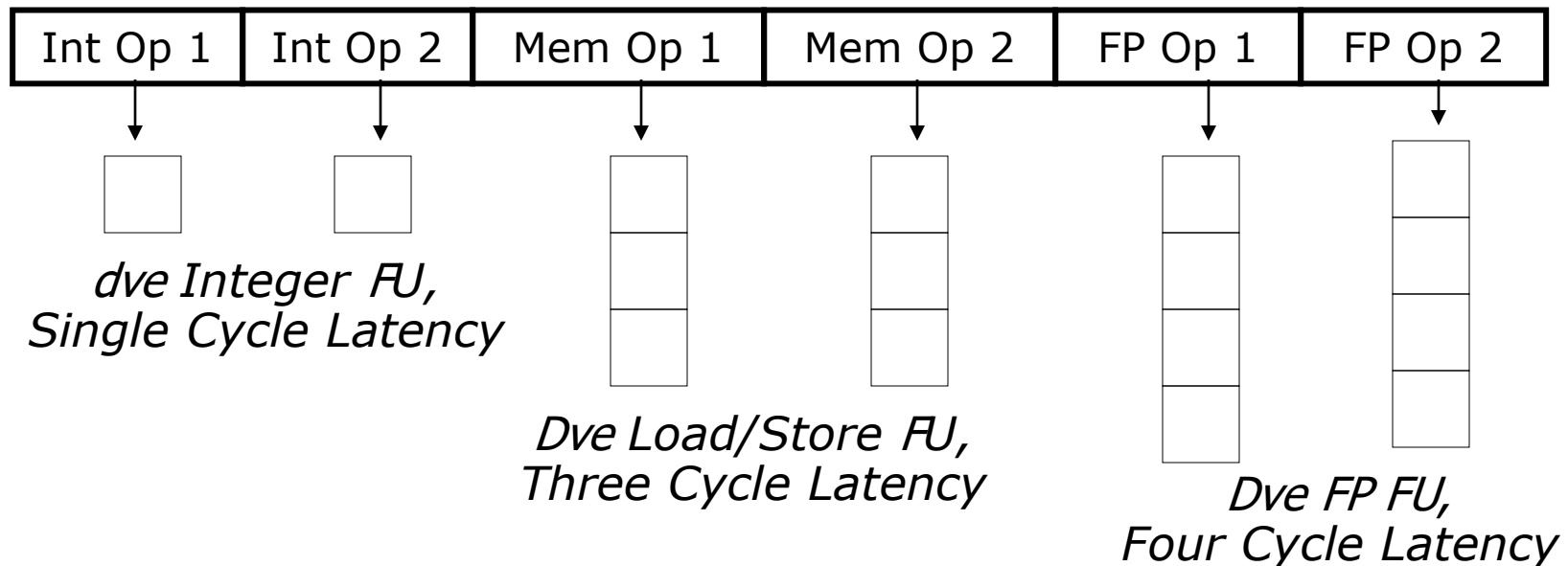
* Pentium

- three independent execution units:
 - 2 Integer units
 - Floating point unit
- in-order issue

VLIW

- * Upravljanje se ostvaruje veoma dugim instrukcijama
 - Instrukcija sadrži upravljačko (control) polje za svaku od funkcionalnih jedinica
- * Dužina instrukcije zavisi od
 - Broja funkcionalnih jedinica (5-30 FU)
 - Dužine polja control za svaku FU je 16-32 bita.
 - Dužina instrukcije od 256 do 1024 bita
- * Planiranje izvršenja instrukcija (tj. Formiranje duge instrukcije) se obavlja softverski (kompajler)
- * Manja hardverska kompleksnost se može iskoristiti
 - Da se poveća učestanost kojom se taktuje procesor (clock rate)
 - Poveća nivo paralelizma kroz ugradnju većeg broja FU
- * Mane:
 - u proseku samo jedan broj upravljačkih (control) polja se realno koristi (prazna polja se popunjavaju NOP operacijama).
 - Složeni kompjajleri
 - Kompajler mora da vodi računa o hardverskim detaljima
 - Broj FU, latentnost FU, period iniciranja FU,..
 - Keš promašaji: kompjajler mora da uzme u obzir najgori mogući slučaj
 - Zavisnost kompjajlera od hardvera sprečava korišćenje istog kompjajlera za familiju VLIW procesora

VLIW: Very Long Instruction Word

- * Više operacija u jednom instrukcionom paketu
- * Svako polje u instrukcionom paketu je za fiksnu FU
- * Latencije FU su konstantne
- * Izmedju instrukcija koje se nalaze u jednom paketu nema nikakvih zavisnosti

VLIW primer

* Neka instrukcioni paket ima 5 instrukcija

- 2 FP, 2 Memory, 1 branch/integer

* Kompajler detektuje sve hazrde

- po definiciji sve instrukcije koje kompjler postavi u jednu veliku instrukciju (paket) su nezavisne, tj. mogu se paralelno izvršavati

* Svi slotovi u instrukcionom paketu ne moraju biti uvek popunjeni

Odmotavanje petlje i VLIW

<i>Memory reference 1</i>	<i>Memory reference 2</i>	<i>FP operation 1</i>	<i>FP op. 2</i>	<i>Int. op/ branch</i>	<i>Clock</i>
LD F0, 0 (R1)	LD F6, -8 (R1)				1
LD F10, -16 (R1)	LD F14, -24 (R1)				2
LD F18, -32 (R1)	LD F22, -40 (R1)	ADDD F4, F0, F2	ADDD F8, F6, F2		3
LD F26, -48 (R1)		ADDD F12, F10, F2	ADDD F16, F14, F2		4
		ADDD F20, F18, F2	ADDD F24, F22, F2		5
SD 0 (R1), F4	SD -8 (R1), F8	ADDD F28, F26, F2			6
SD -16 (R1), F12	SD -24 (R1), F16				7
SD -32 (R1), F20	SD -40 (R1), F24			SUBI R1, R1, #48	8
SD 0 (R1), F28				BNEZ R1, LOOP	9

- petlja odmotana 7 puta da bi se izbegli zastoji

- 9 clk, ili 1.3 clk po iteraciji

- 2.5 operacije po clk, 50% efikasnosti

Napomena: Potrebno je više registara kod VLIW nego kod SS (15 naspram 6 kod SS)

Prednosti VLIW

Kompajler priprema fiksne instrukcione pakete koji sadrže više operacija, tj. pravi plan izvršenja

- Zavisnosti detektuje kompjajler i koristi ih da planira izvršenje instrukcija
- Funkcionalne jedinice dodeljuje kompjajler na osnovu pozicije u instrukcionom paketu
- Kompajler generiše kod koji nema nikakvih hazarda tako da nema potrebe za hardverom za detekciju zavisnosti ili planiranjem izvršenja

Nedostaci VLIW

Komaptibilnost koda

- VLIW code se ne može korektno izvršavati na mašini sa različitim brojem funkcionalnih jedinica i/ili različitim latencijama FU.

Gustina koda

- Niska iskorišćenost slotova unutar dugačke instrukcije (ugalvnom nop-ovi)